

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak terek, četrtek in sobota, zjutranje izdanje popoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta 6 . 60 3-30
četrť leta 3 . 40 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnistvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje.)

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

Ogledi in poslanice
se računajo po pet-črtnih, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglašje je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zaigra razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovansko knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsakeletno 1 gl. 80 kr. — Oglašje v „Slov. knjižnici“ se računajo po 80 kr. pet-črtno.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Kdo bo župnik na Placuti v Gorici?

Ko je umrl nedavno temu župnik Milost na Placuti, tedaj so pričeli Lahi v Gorici veliko agitacijo med farani cerkve sv. Vida na Placuti, agitacijo, kateri je bil namen pridobiti za imenovanje faro laškega župnika. Hodili so okoli s polo in črnolom v roki ter silili farane, da naj podpisujejo, dostavljajo pri Lahih, da dobé tem potom laškega župnika, pri Slovincih, kar so jih ujeli, pa, da dobé dobrega dušnega pastirja. Imenovali so takoj tudi kandidata, župnika Ziacha v Moši v Furlaniji, katerega so imenovali veljavni laški politični krogi kot kandidata za župnika na Placuti že poprej, ko je še živel ranjki župnik Milost.

Kakor se čuje, imá imenovani župnik največ upanja, da pride na Placuto, in zadnji čas je bil ta kandidat jako pogostoma v Gorici, kar stoji v zvezi z imenovanjem župnika v omenjeni fari, katero se izvrši v kratkem. Ako bo imenovan Ziach, tedaj bodo Lahi vriskali, ker dobé z njim v Gorico gorečega Laha take vrste, kakor prav si ga žele, Laha, ki bo hodil dosledno po potih brezobzirne laške politike na sploh, torej tudi v cerkvi, Laha, katerega bodo volili v mestni zastop, ki ima za Slovence le zanicavanje, in sploh človeka, ki pride prav laškim nakanam v Gorici, kakor za nalašč. — Iz tega namena, da bo služil visoki laški politiki, katera hoče iztisniti slovenščino od pavsodi, torej tudi iz cerkve, so se zavzeli zanj, in ako ga dobe, bodo triumfovali ter delali naklepe za bodočnost.

Slovenec na Placuti pa se zgodi velika krivica. Treba namreč vedeti, da šteje fara sv. Vida na Placuti okoli 8000 duš, in da med temi je Slovencev dve tretjini, ena tretjina pa Lahov. In v tako farno naj bi prišel za župnika Lah, ki ne zna slovenskega jezika, in duhovnik, ki bo hodil roko v roki s prvimi laškimi politiki v Gorici.

Ako se to zgodi, tedaj bo to čin, ki mora mestne Slovence s strahom preleteti in jih nehoté spomniti na trzasko razmere, kjer se iz cerkva med Slovenci prav po duhovnikih, katerim narekava pota posvetna laška politika, peha slovenščina tako sistematično, da je kmalu več ne bo. — Gorica

pa ni daleč od Trsta, in odkar smo čuli, da se je rojanski župnik don Jurizza, tisti človek, ki sramoti in žali trzasko Slovence v cerkvi, ali stoji v službi politike „Piccolove“, vracal v Trst iz kardinalove palače v Gorici vidno zadovoljen, od takrat imamo opravičen strah, da se stori z imenovanjem Ziacha župnikom na Placuti korak, kateri utegne dovesti polagoma v Gorici do trzaskih razmer v večji ali manjši meri.

V takem slučaju bi nastala nevarnost, da izgine najprvo iz cerkve sv. Vida na Placuti še tisto malo slovenščine, kar je sploh privoščijo Slovincem, in to toliko bolj, ker gledé rabe slovenščine v goriških cerkvah stoji vsi Lahi, nekako na čelu celo laški duhovniki, na tem stališču, da slovenskemu jeziku se ne sme dati nikakega daljšega prostora več v njih, utesnili bi ga pač radi. Tu spominjamo le na pisavo glasila laške duhovščine, „L' Eco del Litorale“, za časa borbe za slovensko propoved v cerkvi sv. Ignacija na Travniku ob nedeljah. Tako lasko-latinizatorsko je pisala, kakor pišejo le slični laški listi v Trstu!

Ker naša farovska glasila lepo molé o tem — „Prim. List“ je samo konstatiral, da je na Placuti več Slovencev nego Lahov, ni pa dodal niti besede, da pritiče v tako farno Slovenec za župnika, seve strah pred zamero navzgor!! — ker je nevarnost, da se stori z imenovanjem Laha korak, ki bi utegnil voditi do velikih homatij v Gorici, in ker zahteva program naše narodno-napredne stranke pod točko 8). a l. popolno enakopravnost in enakoveljavnost narodnosti in jezika tudi v cerkvi, povzdigamo glas mi ter zahtevamo, da se v zagotovilo miru za prihodnost, v lastnem interesu cerkve v prvem pogledu, ne stori koraka, katerega se menda namerava storiti, ako se to že ni zgodilo, ker tak korak bi bil brea Slovincem, in je vstvarjena nevarnost, da pridemo v razmere trzaskega značaja. V farno, katera je po dveh tretjinah slovenska, ne pritiče za župnika Lah, ki ne pozna slovenskega jezika, in ki bo odvisen od volje znanih laških politikov-voditeljev v meslu.

Mi smo govorili. Ako hoče kardinal izživati mestne Slovence na ta način, da pošlje na Placuto za župnika laškega politika, ki

ne zna slovenski, tedaj mu povemo, da pravno čudnim razmeram nasproti, katerih posledice naj pripiše sam sebi. Mi ne bomo spali, marveč čuli, in ako potreba — tudi delali!! Torej korak na pravo pot — ako je še čas!

Spomini na IV. sokolski shod v Pragi

28., 29., 30. jun. in 1. jul. t. l.

(Dalje.)

7. Na Žofinju.

Žofinjski otok (otok) je tik „Narodnega gledališča“ na Vltavi. To je prekrasen park sredi reke, v katerem je kopalnice in pa ogromna mestna zgradba za javne veselice itd. Pri tleh in v I. nadstropju so prav pripravnih prostori za vse možne zabave; posebno krasna in ogromna je dvorana v prvem nadstropju. — Že l. 1891. in 1895. so bile tu razne sokolske slavnosti. Enako letos. Ves otok je zvečer žarel v morju elektriskih zarnic in obločnic; ljudstva je bilo tu vedno natlačeno polno. — Že med slavnostno predstavo v gledališču se je razvila tu na otoku nad vse živahna zabava. Kdor je prišel ta večer v Prago, je zvečer gotovo hitel na Žofin (po naše bi rekli Zofinjski otok), kjer je iskal svoje prijatelje in znance, kolikor jih ima po slovanskem svetu, Sokoli svoje znane sobrate, a l. pa, da je spoznal prvake Sokolstva in češkega naroda v občé ter zastopnike ostalih slovanskih plemen. Ta večer je veljal torej: mejsebojnemu spoznavanju. Koliko poznanstev in prijateljstev se je tu sklenilo!

Po 9. uri tistega večera se je začela polniti velika dvorana v prvem nadstropju. Slovanska Praga je ondi oficijelno pozdravila vse drage goste. — V ospredju na bolj vzvišenem prostoru so se postavili prvaki, odličnjaki, zastopniki vseh udeleženi narodov, po dvorani in na galerijah pa vse živo, glava pri glavi, Sokolov in občinstva vseh slojev, med temi prav mnogo ženskega sveta. — Ko je stopil v ospredje starosta České obce sokolské br. dr. Podlipný, je zapel pevski zbor praškega Sokola prekrasno: „Svoji k svému, paže k pzi“, ono isto, katero je pel naš goriski pevski zbor v Trstu. Na to pa je spregovoril dr. Podlipný nekako tako-le:

Častita skupščina! Cenjeni tovarisi in mili gostje naši! — Moja naloga je, da vas pozdravim, no priznati moram, da kakor mi je mila ta naloga, je zajedno i težka, kajti ne morem najti besedij, da bi izrazil vse to, kar v srcih naših veje in vihra in kar našo misel spodbuja. Bili ste svedoki onih drago-cenih trenotij, ko duša naroda govori, te odkritosti in resničnosti, česar ni mogoče povedati z besedami. Ali tudi, dragi prijatelji, ni danes k temu ni mesta ni dovolj svobode! (Výborně! Výborně!) Mi pa smc se naučili razumevati se med seboj, ako treba i z migljaji. (Výborně!). Nočem, da bi Sokolstvo na katerikoli način prestopalo mejo, ker hočem, da spoštujemo zakon, toda po drugi strani v teh izjavah, ki smo jih dolžni do ljubljensih prijateljev, v teh seveda ni mogoče staviti nikakih mej! Vi vsi gotovo soglašate, da se čutimo danes srečne in ponosne, in da ta mali narod češki ni tako ubožec ne tako osamljen (Výborně!). Toda paziti nam je, da si prijatelje ohranimo in prijateljstvo čedalje bolj utrdimo! Vas, dragi prijatelji, zahvaljujemo iskreno, ki ste se odločili na tako daljno pot, niste se zbalí težav, da povelicate sijaj naših slavnostij. (Sláva jim! Na zdar!) — Pozdravljam predvsem vas, mili, dragi bratje iz sesterske Poljske (Na zdar! Výborně! Viharno ploskanje.) V tako mogočnem številu ste prišli v našo slovansko matičko Prago i: vitejte nam! Vam bođi pozdrav z vašim: „czolem!“, našim „na zdar!“ (Viharno, najrazličneje pritrdjevanje.) Za vami pozdravljam slovansko poslanstvo z daljnega juga, vas bratje Bolgarji in vas bratje Hrvatje, Slovenci, in se posebe vas, vi orli skalnate Črnogore, (Výborně! Sláva! Živio! Af žiji. . .) . . . Ali ne manj vroče pozdravljam vas dragi bratje, ki ste prileteli v našo sredo iz svete Rusije (Na zdar! Sláva!), in vas bratje, ki ste prispeli k nam iz daljne Amerike (zopet vihar po dvorani.) — In v takem tonu dalje je pozdravljal Francoze, nje tudi v francoskem jeziku, kakor tudi deputacije — d a n s k o. Ko je pozdravil Francoze, je zapel zbor — m a r s e l j e z o (marseillaise), francosko narodno himno. Učinek tega govora je bil velikanski, nepopisen!

Na to pa so se odzvali po jeden govornik za vsak tu zastopanih narodov. Prvi je govoril starosta Sokola Ivovskega br. dr. Fišer, ki je prinesel pozdrav sesterske

- 129 -

Quo vadis?

Roman.

Poljski spisal Henrik Sienkiewicz. — Poslovenil Podraski.

(Dalje.)

»Bil sem sicer zmožen, odpustiti lastne krivice,« nadaljuje Kilon, »toda čuvši o vaši krivici, sem jo hotel suniti z nožem. Toda to mi je zabranil plemeniti Vinicij, ki jo ljubi.«

»Vinicij? Saj je ona zbežala od njega?«
»Zbežala je, on pa jo je iskal, ker ni mogel živeti brez nje. Za skromno plačilo sem mu pomagal iskati in pokazal sem mu tudi hišo, v kateri je za Tiberio bivala med kristijani. Šla sva tje kaj in z nama tvoj borilec Kroton, katerega je plemeniti Vinicij najel radi najine varnosti. Toda Urso, Ligijin suženj, je zadavil Krotona. To je strašansko močan človek kateri tako lahko zavija bikom vrat, kakor bi kdo drugi trgal mak. Aulo in Pomponija sta ga radi tega imela rada.«

»Pri Herkulu!« zakliče Nero. »Človek, ki je zadušil Krotona, je vreden, da se mu postavi kip na Forumu. Toda motiš se, ali pa lažeš, stavec, kajti Krotona je Vinicij sunil z nožem.«

»O, tako ti ljudje lažejo bogovom! O gospod, jaz sam sem videl, kako so se Krotonova rebra lomila v Ursovih rokah, kateri je potem potrl Vinicija. In bil bi ga ubil, ko bi ne bilo Ligije. Vinicij je na to dolgo bolehal, toda oni so ga oskrbovali z nadejo, da

iz ljubezni in hvaležnosti postane kristijan. In to se je tudi zgodilo.«

»Vinicij?«

»Da.«

»A nemara tudi Petronij?« vpraša urno Tigelin.

Kilon se je zganil, mel si roke ter dejal:

»Občudujem tvojo bistroumje, gospod! O lahko mogoče, kaj lahko mogoče!...«

»Sedaj razumem, čemu je tako branil kristijane.«

Toda Nero se jame smejati.

»Petronij da je kristijan! Petronij sovražnik življenja in razkošja? Ne bodite tepci ter ne zahtevajte, da naj verujem, ker nimam volje verjeti ničesar.«

»Toda plemeniti Vinicij je postal kristijan, gospod. Prisegam pri blesku, ki odseva od tebe, da govorim resnico, da se mi ničesar tolikan ne gnusi kakor laž.«

»Pomponija je kristijana, mali Aulo je kristijan, takisto tudi Ligija in Vinicij. Služil sem mu zvesto, toda on me je dal pretepti iz hvaležnosti na željo Glauka, zdravnika, dasi sem star, dasi sem bil bolan in gladen. In prisegel sem pri Hadu, da mu tega ne odpustim. O, gospod, maščuj na njih meni doprinešene krivice in jaz vam izdam apostola Petra in Lina ter Ligijo in Urso, pokažem vam jih na sto, na tisoče, pokažem vam njihove molilnice in pokopališča, da vse vaše ječe napolnite z njimi! Brez moje pomoči bi jih ne mogli najti. Dolej sem pri vseh svojih skrbih iskal tolažbo samo v modroslovju, naj jo sedaj enkrat najdem tudi v ljubezni, kakoršna se razlije čez me... Star sem, nisem še vžil življenja, naj si torej počijem!...«

»Ti hočeš biti stoik pri polni skledi,« reče Nero.

»Kdor zvesto služi tebi, jo že s tem napolnuje.«

»Ne motiš se, modrijan.«

Toda Popeja ni spustila iz spomina svojih sovražnikov. Njena zaljubljenost v Vinicija je trajala le malo časa ter je nastala največ iz nevoščljivosti, jeze in razžaljene nečimurnosti. Toda hladnokrvje mladega patricija jo je globoko zbodlo ter napolnilo njeno srce z uporno jezo. Že to, da si je drznil višje ceniti drugo nad njo, se ji je zdelo zločinstvo, ki zasluži maščevanje.

In Ligijo je sovražila od prvega trenutka, v katerem jo je vznemirila lepota te poljske lilije. Petronij, ki je govoril o preozkih bedrih deklice, je mogel cesarju reči, kar je hotel, ne tako Augusti. Veščakinja Popeja je spoznala na prvi pogled, da v vsem Rimu bi se jedina Ligija mogla kosati z njo v lepoti ter jo celo prekositi. Od tega trenutka ji je tudi prisegla pogin.

»Gospodar,« je rekla, »maščuj se za najino dete.«
»Požurite se!« zakliče Kilon, »požurite, ker sicer jo Vinicij skrrije. Pokažem vam hišo, v kateri so se nastanili po požarju.«

»Dam ti petdeset ljudij in pojdi takoj,« reče Tigelin.

»Gospod, ti nisi videl Krotona v Ursovih rokah. Ako mi daš samo petdeset ljudij, pa jim le od daleč pokažem hišo. Ako ne zaprete tudi Vinicija, pa je po meni.«

Tigelin pogleda Nerona.

»Ali bi ne bilo prav, opraviti ob enem s stricem in s sestričem?«

Nero za trenutek pomisli, pa reče:

»Ne, sedaj ne! Ljudje bi ne verjeli, ko bi jim kdo hotel natvezti, da so Petronij, Vinicij ali Pomponija Grecina zažgali Rim. Imeli so tu prekrasne hiše. Danes je treba drugih žrtev; ti pridejo na vrsto pozneje.«

(Dalje pride.)

Poljske. Pravi, da poljski Sokol ima isti pomen, isto nalogo, kakor češki. Ne smatramo ga ni za zabavo ni za sport (— kakor Janez Mrcina v Gorici! Op. pis.), marveč za neizmerno pomembno institucijo. Izreka nado, da bi bilo Sokolstvo i nadalje ona ozka vez, ki spaja oba naroda. — Naposled je v oduševljenih besedah oddal dr. Podliphnemu dar Sokolstvu češkemu, srebrni venec, ki se oklepa sokola, kateri drži v krempljih deželna znaka: češkega leva in poljskega orla v emailu izvedena. Nad njima je tudi v emailu izveden napis: Češki zvezi — poljska zveza v spomin na IV. vsesokolski shod 1901. — Dr. Podliphny se je oduševljeno zahvalil za ta dar ter dr. Fiserja trikrat poljubil na usta. — Viharno veselje je zavladalo po dvorani na ta pojav češkopolskega pobratimstva!

Zastopnik francoskih gimnazov De Flan drée je dejal, da slika današnje tu zbrane družbe dela nanj vtis, da bi si mogel misliti, ako bi ga ne budila iz sna razlika v oblekah, da stoji v družbi svojih rojakov, med sinovi ljubljene Francije. Izročevaje dr. Podliphnemu bronzo kip, predočujoč „Dolžnost“, dar češkemu Sokolstvu, pravi, da to je simbol vrlin Sokolov in sinov Francije. Predvsem je skupna obema narodoma ljubezen do svobode. Konča je s klicem: „Ať žijí Čechové, sláva Čechům!“ Župan mesta Arrasa iz Francije se je odzval v oduševljenem govoru na pozdrav dr. Podliphnega ter konča z vsklikom! „Vive la Tschek, vive le Sokol!“

In govorilo se je dalje: za Hrvate dr. Lazar Car, za Črnogorce inženir Jova Popović, za Slovence dr. Jos. Kusar, za Ruse Mih. Mihajlovič Bojevič iz Moskve, za Dance poročnik Holger Nielsen iz Kodanija. — Ni mogóce opisati živahnosti, oduševljenosti, bratoljubja, ki je vladalo po tej veliki dvorani. To je bil krasen, pomemben večer slovanskega pobratimstva, podkrepjenega s pojavi ljubezni in simpatij naroda francoskega od zapada in danskega s severa Evrope!

(Pride še.)

DOPISI.

S Srpenice. — Ali ste čitali v „Prismojenem Listu“ g. kurata M. Ivančiča odgovor na „Sočin“ dopis s Srpenice? Ne? Pa ste že slišali kedaj oslovsko riganje? Da! Veste tudi, kaj je persiflaža zdrave pameti in nepijane logike? Tudi! Torej veste vse. — Sedaj pa vprašamo Vas, g. kurat, kaj ste hotel doseči s Svojim odgovorom? Ali ste hotel pred javnostjo opravičiti in naše trditve o žalostni Vaši prikazni ovreci? Ali pa ste se hotel blamirati in samega sebe osmesiti? Poslednje ste dosegel in dokazal, da ste človek brez vsake sramežljivosti. Vi sam veste, da so naše trditve istinite, a odgovoril ste, ker ste se bal, da bi se Vas molk vsaj med Vasimi kolegi, ki Vas pobližje ne poznajo, ne smatral kot priznanje neovrženih dejstev. Toda v tem slučaju bi bil molk za Vas zlato, kajti kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce.

Vi niste ničesar dokazal in ničesar ovrgele, pač pa ste na brezstiden, duhovniku nepristojen način napadali? In zato Vas še enkrat javno apostrofujemo kot to, kar ste, kot — že veste, kaj vse, — kot vzor duhovnika, kakoršen ne bi smel biti! — Ta svojstva smo Vam predbacivali in ta svojstva Vam dokazujemo in dokažemo! In zakaj smo Vam to predbacivali? Hoteli smo Vam povedati, da kdor ni brez greha, naj ne izganja hudiča, če je že res kje! Vi tega niste hotel razumeti, ampak osmelil ste se k trditvi, da ne odjenjate politikovati v cerkvi, dokler bode „Soča“ napadala cerkvene ustanove! Ha-ha! Toda g. kurat, kaj umejete pod cerkvenimi ustanovami? To je pač tisto preporno vprašanje, v katerem tidi del nasprotstva med naprednim in klerikalnim stališčem, in v katerem zavzema „Soča“ zdravemu razumu in Kristovim naukom najprikladnejše stališče. — Ali pa ste bil morda i Vi cerkvena ustanova, ko ste prišel zvečer iz Kobarida in ste imel v onem klaverno-pijanem stanju sv. blagoslov? Bog se je takrat žalostil in verno ljudstvo se je zgražalo nad Vašim skandaloznim svetoskruskim vedenjem pred Najsvetejšim... Na pričo kličemo vso Srpenico in Žago, trdeči, da je bil za Vaše takratno razpoloženje bolj priklilen kakov hlev nego hram božji! In to je bila priprava za sv. misijon!

Imamo še veliko gradiva, ki Vas izbornu karakterizuje. Opomnili bi Vas lahko na to in to, med drugim tudi na neki nočni prizor,

ki je bil vsej dostojnosti v obraz. Toda za danes Vam povemo le za krčmo, v kateri ste pil tisto noč, koja je Vas zanesla namesto k sv. maši v planinske grape. Bilo je to pri „Kobizu“ v noči med 24. in 25. jul. Zadržuje? In te naše trditve naj bi bile navadni „slagerji“? Ne, g. kurat, to so trdne resnice, ki so Vas potlačile v oči vseh dostojnih ljudi na nivó navadnih žganjarjev.

In da niste lažnik? Kdo ne bi se smejal? Patentiran celo! Ali se ne zmiselite več, koliko pavlihijad o svojih burni vojaški preteklosti ste že razstrosil sem in tje po vasi? In ali ni celo v Vašem odgovoru laž trditve, da so prišli Gabrščekovi svetovalci o polnoci pijani iz Bevca, dočim so njihove ženice jokale?

In kaj pomeni v Vašem dopisu tisto čenčanje o vsotendenskem močniku in petkovem mesu? O sveta priprostost! Ali ne čutilite, kolika prismođerija je Vas prisiljen humor?

Končno pa trdite, da nas ni vseh liberalcev v celi vasi pol ducenta. Liberalcev po Vašem imenovanju seveda ne, ker smo vsi dobri kristijani. Smo pa nasprotniki zlorabe sv. cerkve in njenih ustanov in nasprotniki nevredega božjega namestnika; to pa smo vsi, izvzemši pol ducenta Vaših duševnih ničel, med njimi tistega na pol zarobljenega... usnika. — Hočete dokazati? Dajte besedo, da se odstranite iz fare in poskrbite za dostojnejšega naslednika in mi Vam prinesemo v tednu dnij tega zmisla željo, izraženo od 80-100 odraslih Srpeničanov in Žagarjev...

V oči gled vsega tega pa si vsaj vprašati njegovo Eminenco gosp. kardinala 1. ali so mu znana opisana dejanja našega gospoda kurata, in če so mu znana, kaj misli ukreniti, da se ista ne ponove več? 2. Ali hoče nj. Eminenca opomniti istega gospoda na tisti ukaz ranjkega nadškofa Zorn-a, ki prepoveduje duhovnikom obisk krčem v ponočnih urah, ako nima isti gospod brez našega vedenja v tej točki posebnih privilegijev? „Suha lakot in drugi močnikarji.“

Iz Kronberga. — Z veseljem sem prečital pismo c. kr. post. in brz. ravnateljstva v Trstu dne 3. jul. t. l. št. 22.500, v katerem mi naznanja, da s 1. avg. t. l. dobimo za Kronberg in Grčino selskega pismonoša z vsakdanjo zvezo z uradom v Solkanu.

Ko sem pr. l. čital v „Soči“ članek o žalostnih razmerah v Kronbergu, sem omenil to g. tajniku, tukajšnjemu g. učitelju Vizintinu, da bi se sl. gospodarski svet odzval, narediti kakšen korak na to, da se nam kaj zboljšajo razmere v tem obziru. Pa kakšen odgovor sem dobil? Ni nobene sposobne osebe, katera bi sprejela ta posel. Ta odgovor me je razburil in pozval na delo.

25. maja pr. l. sem poslal prvo prošnjo c. kr. poštnemu i brz. javnemu ravnateljstvu v Trst. Že 9. jun. pr. l. je bilo župansivo v Solkanu obveščeno potom c. kr. okr. glavarstva v Gorici z odlokom št. 10.890, da c. kr. post. i brz. ravnateljstvo ni nasprotno, ustanoviti v Kronbergu naproseno nabiralnico, in naj županstvo koj naznani c. kr. post. i brz. ravnat. zanesljivo, sposobno osebo v primernem kraju občine Kronberg, ki bi ta posel sprejela. Oglasil se je za sprejem g. vikar. Zvedel sem, da je dobil negativen odgovor. Torej sem se lotil privatno delovati, samo pri županstvu sem prosil potrebnega spričevala radi: zanesljivosti, sposobnosti in za primernost kraja, kar mi je tudi popolnoma opravičeno izdalo. Vložil sem drugo prošnjo potom c. kr. okr. glavarstva v Gorici dne 22. sept. pr. l.

Na to prošnjo sem dobil odgovor c. kr. post. i brz. ravnat. 26. okt. pr. l. št. 43.651 s priloženim urnikom delokroga z vprašanjem, s kakšno odškodnino bi ta posel sprejel. Odposlal sem 6. nov. pr. l. pojasnila svojih zahtev. Prijel sem že 10. nov. pr. l. odgovor št. 46.452, na kar sem odgovoril 24. nov. pr. l.

Ker je 7. mesecev preteklo brez nobenega odgovora, in da bi ves prejšnji moj trud ne šel po vodi, sem si mislil, treba je koj podrezati, da vse skupaj ne zaspi. Spisal sem spet pismo 29. jun. t. l., da naj c. kr. post. i brz. ravnat. že kakor bodi uravna, samo da mi dobimo vsaki dan pošiljatve in oddamo. Že 3. jul. št. 22.500 sem dobil vesel odgovor, da s 1. avg. začne doprinasati vse pošiljatve vsaki dan ob določeni uri, izključno nedelje. Gosp. načelnik gosp. sveta se h vali, da je pridobil občini on to. Omenim samo, kako bi kakšna oblastnija privolila kaj, ko so ljudje, kakor neki svetovalec gospodarskega sveta, ko je šel mimo mojega vrta, ki je izrekel besede: sto let smo bili brez pošte, smo

prestali, prestali bi še sto, ako bi je ne bilo. Ali je uzoren nazadnjak? In take starasine voljo v gosp. svete!

France Komel, l. r.

Trnovo, 6. avgusta 1901. — Zelo važen ukrep odbora pevskega in glasbenega društva v Gorici je, da prirejajo g. pevci izlete v okolico ter ponujajo tako tudi okoličanom priliko, da se ob prijetnih glasih narodnih pesmij naslajajo ter vsodbujajo tako k gojitvi narodnega petja.

Tak izlet je priredilo tudi minole nedelje nekaj g. pevcev istega društva k nam. Izpod košatega oreha na dvorišču g. župana so odmevali mili glasovi narodnih pesmij pozno v noč ter marsikoga spravili celo s postelje zopet na plano. Da so gospodje pevci izbornu izvezhani, soglašajo tukaj vsi, celo hudi sovražniki naprednjakov.

V veseli družbi svojih med svojimi so se vrstite razne napitnice. Gospod stolovravnatelj pl. Kovačič je napil navzotemu g. predsedniku „Trnovskega pevsko-bralnega društva“; isti se je na to zahvalil napivši g. doktorju Henrikumu Tu ma kot ustanovitelju pevskega in glasbenega društva, na kar so se vsi navzoti odzvali z gromovitim „živio“. Gospod Zemljic je napil vsem zavednim Trnovcem („Primorska glista“ bi rekla „Trnovčana om“). Gosp. plem. Kovačič je napil bratski vzajemnosti med Hrvati in Slovenci z nado, da Sotla ne bode napravljala neprestopne meje med istimi. G. predsednik tuk. pevsko-bralnega društva je napil nadalje vrlim goriskim pevcem, ki se niso bali dolge poti v veliki vročini ter želel bratskemu goriskemu društvu: „Živi, rasti in razcvitaj se!“

Še marsikatera je bila izrečena, a ker nisem stenograf ter tudi vem, da imate, g. urednik, itak malo prostora na razpolago, omenim le še, da se je v veseli družbi nabralo 10 svetlih kronic za našo velevažno družbo sv. Cirila in Metoda.

Pozno v noč smo se razšli v nadeji, da ta obisk vrlin goriskih slavčevov ne bode zadnji.

Domate in razne novice.

Naročnikom, kateri so zaostali na naročnini do 1. jan. t. l. oziroma tudi do 1. jul. t. l. naznanjamo, da jim prih. številke „Soče“ ne pošljemo več. Zaostali dolg izterjamo. Toliko na znanje, da ne bode nepotrebnih reklamacij.

Shod na Livku. — Narodno-napredna stranka bo imela v nedeljo 11. t. m. ob 3. pop. javen shod na Livku v gostilni g. Mašera št. 5. Dnevni red bo: o cestnih zlevalih, o razdelitvi občinskih zemljišč in o političnem položaju. K obilni udeležbi vab! — odbor.

Večerni tečaj za knjigovodstvo, dopisovanje, menično pravo itd. vzbujajo tako zanimanje, posebno med trgovskim stanom v mestu, kakoršna smo želeli. Oglasilo se je že precejšnje število obiskovalcev, kar bodi v spodbudo in vzgled onim, kateri se še niso oglasili. Da je večerni tečaj za knjigovodstvo vsega uvaževanja vredna misel — ker temelj trgovine in obrti — dokazuje zanimanje do istega, katero je vzbudila že prva vest o nameravanem tečaju.

Brezdvomno se oglasi še mnogo obiskovalcev, ker čim večje število jih bode, tem ceneja bode tudi mesečina. — Prijaviti se je v „Goriski tiskarni“ A. Gabršček v Gorici.

Deželni zavod gluhonemih. — Vodstvo naznanja: Preskušnja gójencev tukajšnjega deželnega zavoda gluhonemih bode dne 13. avgusta od 9—12. ure predpoldne.

Cesta od Kobarida proti Trnovemu. — Cestni erar je pokazal ob tej cesti naravnost nerazumno varčnost. Prehod s stare na novo cesto bo delal tako grozen ovinek v podobi S, da bo naravnost nevarno. Zakaj ne odkupi erar tudi hiše št. 138? Ali je tu par tisočakov prihranka na mestu? Proč s tem ovinkom, ko je vendar tako lahko pomagati!

Iz učiteljskih krogov v vsaki številki „Gorice“. — V vsaki številki „Gorice“ se vrste klobasarije, manjše in daljše, naslovljene iz „učiteljskih krogov“. Ali res prihajajo iz teh krogov ali ne, ne bomo tu preiskovali, pač pa je morda v tem obziru značilno, da se jih brani učitelj Jos. Balic, kateri noče o njih ničesar vedeti. V zadnji številki se vije taka klobasa kar skozi dva predala. Pogreva stare svoje neslanosti, in iz cele dolge klobase ni vredno omeniti mnogo, pač pa to, da nekako hvali solo v Šempasu, kjer učiteljuje Slomskar Rustja. Kako učiteljuje in kako poučuje mladino v šoli, je znano in to vedo tudi solske oblasti, ktere poskrbe, da pojde Rustja za vedno iz Šemasa na veliko žalost Blaža Grče. — Tisti „Slomskar v „Gorici“ pravi, da kar se tiče „predka v šoli v Šempasu, mu ni znano, da bi se bil kdo o tem pritožil in da je morda tam napredek boljši nego v šoli dopisnika „Soče“. O, jerum! Na to pa odgovorjamo mi teru Slomskarju“, da pravi napredek na solah teh dveh učiteljev se je primerjati ne da. Rustja in pa napredek v

šoli! To pa se strinja, to! Pa saj smo povedali, kako „napreduje“ z mladino, radi česar je šla pritožba na pristojne oblasti. Seve, če misli Slomskar tisti „napredek“, potem pa že je Rustjeva šola izvrstna ter stoji visoko nad vsemi drugimi. O, to pa to!

Iz Mirna pri Gorici nam poročajo, da so imeli volitev županstva dne 30. jul. Županom je bil izvoljen g. Karol Faganel, podžupani so gg.: Ivan Faganeli, Andrej Jakil, Peter Marušič, Anton Mozetič, Anton Mozetič, Jožef Ožbot in Franc Sandrin.

Še ni konca — dalje pride. — Spet je napraskal 155 vrst za „nekoliko fotografije“. Toda še ni konec. „Dalje pride“ stoji pomemljivo zapisano na koncu. Maha in udriha okoli sebe, se zvija in zavija, tepe in zmerja, nabija in pobija — prava pravcata goška narav! Velikanska strast mora biti v tem človeškem stvoru, da namesto uživati ljubi mir ter počivati na lovorikah, tuli po „Gorici“ kakor kak zbesneli dervis ter si išče zasluge dvomljive vrednosti! Povero Mercina! Res, pomilovanja je vreden pri vročem „narodnem delu“.

Bohinjska železnica. — Železnisko ministerstvo je odgovorilo dež. odboru glede na vprašanje, ali ima teči nova železnica od Sv. Lucije po desnem bregu Soče, ali pri Sv. Luciji po levem, to je od 68 do 87 km, da je to vprašanje treba še preštudirati. Izreklo se je tudi, da je pripravljeno pospeševati zahteve kraja Grahovo, da naj pride kolodvor bliže kraju ter naj se napravi postajališče tudi pod Podmelcem.

S pestjo in polenom. — Dobil smo in priobčujemo:

Slavno uredništvo „Soče“
v Gorici.

V smislu § 19. tisk. zakona zahtevam, da objavite v „Soči“ v postavnem roku in na dotičnem mestu sledeči popravek:

Besede, katere je pisala „Soča“ st. 89. t. l. o moji osebi in sicer: „V nedeljo 28. pr. m. se je predrznil ta človek, ki po nevrednem nosi črno suktnjo, v cerkvi žugati tamkajšnjim naprednjakom, da jih prepodi s pestjo in polenom iz cerkve in občine“ — so neresnične.

Neresnica je dalje, da bi bil jaz tisti dan tako-le govoril: „Ako ne izda pest, bomo pa s polenom pregnali tiste volkove, ki se kličejo naprednjaki. In kdo so ti? Pregovor pravi: Povej mi, s kom da občuješ, pa ti povem, kdo da si! Ti naprednjaki, ki citajo „Sočo“, so sami nepošteni ljudje. In taki ljudje se hočejo, da bi jih ljudstvo spoštovalo?... Vsak, ki s to vrsto ljudi občuje, je nepošten“.

Ni res, da bi se bil jaz v nedeljo poslužil nepoštenega rovanja proti tukajšnjim naprednjakom, in sicer na priznici.

V Biljah dne 7. avgusta 1901.

Ivan Rojec, kurat.

Dostavek uredništva. — Rojec torej „popravlja“. Koliko je popravil, prepuščamo g. poročevalcu, toda nikakega pravega povoda ni, verjeti g. Rojcu, ker je znano, kaj je ta človek že vse počel v bihnski cerkvi proti „Soči“ in naprednjakom. Kar je v tisti notici povedano, bi bilo prav umevno nadaljevanje poprejšnjega hujskanja! Kaj ne, g. Rojec?! — Popravek mu je spisal, kakor soditi po pisavi, dr. Pepe.

Otvoritev koč na Krnu. — Soska podružnica „Slov. planinskega društva“ je doživela v ponedeljek krasen dan v svojem se mladem delovanju. Otvorila je prvo kočjo za hribolazce v naših planinah, sploh prvo slovensko na Primorskem.

Ustanovitelj Soske podružnice je g. dr. Karol Triller, zdaj odvetnik v Ljubljani. Ko je živel in deloval, žal tako malo časa, v Tolminu, je vzbudil zanimanje za hribolazstvo v lepih naših planinah ter ustanovil podružnico ljubljanskega „Slovenskega planinskega društva“, ki naj zaznamva vsa pota, skrbi za potrebne napise, postavlja kočje ter vodi hribolazstvo tako, da bo i na tem polju dostojno zastopan narod naš, pred vsem: da bo i v gorah svoj gospod! Našel je nekaj sočelovalcev in storilo se je prav veliko v kratkem času. V ponedeljek 5. t. m. pa je podružnica slovesno odprla prvo kočjo na Krnu.

Že v nedeljo popoldne je prišlo 11 Ljubljancanov od Bohinja mimo slovečega Bogatina in Krnskega jezera. Pršli so tudi nekateri drugi gostje. Kobariski oddelek (31 oseb, med njimi tri dame) je prišel že v ponedeljek okoli 4. zjutraj do kočje. S tem oddeikom je šla na predvečer do planine Zaplaza tudi deputacija češke podružnice iz Prage, na čelu jej sam predsednik g. dr. K. Chodounský, profesor; na medicinski fakulteti češkega vseučilišča; stela je 5 oseb, med njimi dve dami (jedna hčerka predsednikova). Čehi so sli iz Zaplaza za Kobaridskim oddeikom naravnost na Krn ter se vrnili do kočje okoli 8. ure. Malo prej je prišel tolminski oddelek, broječ okoli 40 oseb, med njimi več dam, 10 gostov pa je bilo iz Gorice. Iz Bolca je došlo 8 udeležencev. Vsega v skup se je nabralo okroglo 110 udeležencev, vrhu tega nad 30 nosačev. Češka deputacija je bila burno pozdravljena.

Od kočje na vrh Krna je le še okoli 200 m; hoja je prav lahka. Skoro do vrha so najrazličnejše planinske cvetlice, med

pri kipeju. Nepravilno napravljeno vino se le težko proda in vedno po nizkih, danda-nasnjim stroškom neodgovarjajočih cenah.

Temu nedostatku se vsak vinogradnik izogne, če že od vsega začetka z vinom, oziroma že z grozdem in z moštom pravilno ravna, zato opozarjamo na knjižico „Umno kletarstvo“, katero je spisal deželni vinarški potovalni učitelj za Kranjsko g. Fr. Gombac in katero je založil in izdal spomladi t. l. dež. odbor kranjski.

Ta poljudno spisana knjižica obsega vsa za malega vinštaka potrebna navodila z ozirom na najnovejše zahteve umnega kletarstva.

Dobiva se pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani in v drugih knjigarnah. Posamezen komad stane 30 h. s pošto vred 38 h; 40 izvodov skupaj stanejo pa 8 K, s pošto 8 K 50 h; toraj 20 h oziroma 21 h komad. Istina je, da si vtegne marsikdo s temi vinarji prihraniti več 100 kron.

Istotam se dobi še nekaj izvodov „Novega vinogradništva“ od istega pisatelja po 80 h s poštnino vred.

Obe knjigi toplo priporočamo.

Književnost.

„Slovanska knjižnica“ izide prihodnjic v trojnem snopiču in sicer 1. sept. ter bode veljala za mesece julij - avgust - september (102-103-104). Prinese izvirno dramo v štirih dejanjih „Sad greha“ iz peresa znanega pisatelja Engelberta Gangla.

Naznanjamo, da ta snopič dobijo le oni naročniki, kateri so plačali naročnino do snopiča 101., da ne bode nepotrebnih reklamacij.

Zaostale naročnine je še mnogo, do ktere ne moremo priti z lepa; hočemo se pa odslej strogo držati pravila, da treba naročnino naprej plačevati, ker le od tega in od zadostnega števila naročnikov, seveda plačujočih, je odvisno redno izdajanje knjižnice. Pravi ljubitelji lepe književnosti ter naši prijatelji in podpiratelji so točni plačevalci naročnine!

Vabilo

k občnemu zboru „Kraškega vinar-skega društva“ v Tomaju dne 25. avgusta ob 4. v popoldne v društvenih prostorih.

Vspored:

1. Pozdrav predsednika;
2. Poročilo tajnika in blagajnika;
3. Prememba §§ 34 in 42 društvenih pravil;
4. Volitev novega odbora in predsednika;
5. Nasveti glede obdelovanja vinograde in slučajni predlogi.

Odbor.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Kopač & Kutin,

trgovca v Semenški ulici št. 1
v lastni hiši, kjer je »Trgovska obrtna zadruga«

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček je izdala ravnokar:

„Salonska knjižnica“ III.

Zbrala in uredila

Ivan Vesel in Anton Aškerc

Ruska antologija

v slovenskih prevodih



„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček

Cena po pošti K 3-20

Venec
slovanskih povestij

Prevodi
in raznih slovanskih jezikov

IV.

V GORICI 1901

Tiskala in založila „Goriška Tiskarna“ A. Gabršček.

Cena po pošti K 1-30

Fran Melinek

zidarski mojster

v Višnjeviku št. 67 (v Brdih)
se priporoča
za vsakovrstna zidarska dela bodisi nove zgradbe ali poprave po ugodnih cenah.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni vencl. — Mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najboljše oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

Dobre ure in po ceni!



s 3-letnim pisanim jamstvom razpošilja na zasebnike

Hanns Konrad,
tovarna ur ter izvoz zlatolne Most (Česko).

Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75; srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna verižica fl. 1-20; budilnik iz niklja fl. 1-95.

Tvrška je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate in srebrne svetlinje iz razstav ter tisoče priznanih pisem. — Ilustrovan cenik zastoj!

Veliko zalogo

šivalnih strojev, dvokoles in slamoreznic

raznih sistemov prve angleške tovarne „Helical“ ima

SAUNIG & DEKLEVA V GORICI

ulica Municipio št. 1

mehanična delavnica v Nunski ulici št. 16

kjer je bila prej prodajalnica.



V zalogi imamo nad 100 šivalnih strojev vsake vrste na razpolago, kakor za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje, tudi za umetno vezenje (Stickeri).

Gene koles so v gotovini od 80 gld. naprej.

Z nami je vsaka konkurenca nemogoča!

Se toplo priporočamo z odličnim spoštovanjem udan

SAUNIG & DEKLEVA.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar

v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Rihard Brass

Gorica

zaloga vin in špirta na debelo.

Ulica Vetturini št. 11.

Domača, istrska in dalmatinska vina ter žganja prve vrste po nizkih cenah.

Balzama lekarnarja A. Thierry-ja



z zeleno varstveno znamko nuna se razpošilja 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic za 4 krone poštne prosto.

A. Thierry-jevo
centifolijno ustno mazilo.

2 lončka K 3-50. — Razpošilja poštne prosto proti predplačilo zneska

A. Thierry-jeva lekarna h Angelju varuhu v Pregradi pri Rogatecu-Slatini.

Dunaj, glavna zaloga: lekarnar C. Brady, Fleischmarkt 1.

Budimpešta: Lekarnar J. pl. Török in dr. Egger.

Agram: Lekarnar S. Mittelbach.

— Povsod se dobiva na drobno. —

Prva slovenska trgovina z železjem v Gorici

Konjedic & Zajec

(pr. G. Darbo)

pred nadškofijo št. 5. Podružnica konec Raštelja št. 2.

Zaloga v ulici Morelli št. 12, v Gosposki ulici št. 7. v posojilnični hiši.

Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega štajerskega železa, železne, cinkaste, pocinjene in medene ploščevine, orodja za razne obrti in pohišnega, štedilna ognjišča, peči, cevi in predpečnike, nagrobne križe.

Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbe. Prevzemata vse naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okolico

izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.

Pripoznano najboljših patentovanih kotlov gosp. Nussbaum-a v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga

najboljšega koroškega Acalon in Brescian-jekla.

Zaloga Portland in Roman-Cements, kmetijskih strojev iz prvih tovarn. Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

Naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem in založnikom pohištva, da ima

veliko zalogo

veliko zalogo

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici.

v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo, da smo prevzeli dosedanjo trgovino pohištva tvrške Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza vecchia št. 1, katero bomo vodili pod enakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno po naročilu najkrajšem času.

Cene zmerne.

Dela je lična ter dobra usušena.